

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 6 irt — kr.
 Félévre . . . 3 — —
 Negyedévre . . . 1 — 50 —
 Egy hóra . . . —, 50 —
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám
 (Nadosy-fele ház)
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó föl-
 irások intézendők.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám,
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adatnak
 —
Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl-
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereske-
 déseben.

Egyes számok kaphatók:

Wiedinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (10-utca), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér) Böhm Mano (10-utca), papir- és könyvkereskedéseiben
 Mindenzen helyeken előfizetések is elfogadtnak.

Október hatodika.

(H.) Tudjátok-e, hogy mióta lett a 13-as szám a magyar emberre nézve szerencsétlen? Nézzetek oda föl a címre; az a dátum, a mely elé még csak az évszámot sem kell odatenni, megmondja minden jóralvó magyar embernek, hogy — mióta!

Nem babonából vette föl a magyar ember a 13-as számot a szerencsétlenek közé; nem ostoba halálfélelem tette vele a 13-as szám elé a szerencsétlen jelzőt: sokkal komolyabb, sokkal szomorubb oka volt neki arra, hogy a 13-as szám mindörökké szerencsétlen legyen rá nézve.

Tizenhárom jelesség, tizenhárom vitéz, tizenhárom kiváló hazafi irtózatos, vert-lázító vége — az történt meg azon a napon, a mely a címet jelzi s a mely óta — hosszú idő pedig! — nem tudta elfelejteni a magyar a 13-as számot s nem is fogja elfelejteni még a megsokszorozott ily hosszú idő múlva sem! Csendesen megadja magát, kivetkőzik formájából, idegenné lesz a saját hazájában, látszólag megtagadja ősei vérért, egyenkint föladj a ősi jogokat — szóval nagyon jóralvó szolgál a magyarból (talán már most is nem az?); de azért az az emlékezetes tizenhárom, melynek Arad adott történelmi nevezetességet, fájni fog mindig a magyar-nak; nem kiált bosszuért, nem ragad fegyvert a béna, a nyomorék, de fájdalmasan fölisszen s legalább csendben — meg-

átkozza a 13-as szám szerencsétlenné tevőit!

A magyar nem akarja elfelejteni azt a czudar gyilkosságot, mely tizenhárom lángelmét és lángszívet irtott ki az ugvis kevesek közül. S hogy örök emléke maradjon a hősök lelket fölemelő dicső tetteinek és lelket lesújtó szomorú halálának: szobrot állít a nemzet Arad városában a tizenhárom nemzeti vértanunak.

Bitóla és szobor! — a legszélsőbb ellentétek egyike. És épen ez az óriási ellentét vet világot a magyar nemzet lelkébe, a hol a multak emlékei vesta-tűzként ápolatnak: az események nyomai mélyen benyomódva maradtak s hogy még a késő időnké mindent elenyésző ereje se legyen képes azokat az emlékeket, azokat a nyomokat eltörölni — szobrot emel följük a nemzet, kimagasló, ércből készült szobrot, mely a késő századokig fönntartsa s adja át nemzedéktől nemzedéknek azokat a kegyelettel megőrzendő szent emlékeket!

Ép ez évforduló napon leplezik le a messze jövőnek szánt szobrot — a bitófán kimultak emlékére. Ők bitófát állítottak a tizenháromnak: mi szoborral felelünk arra; ők csak néhányan kullogtak ki azzal a hirhedtté lett generálissal élükön a másik hirhedtnek, az árulónak sirjához, hogy azt megkoszorúzzák: a mi dicső hazafiaink sirja körül összegyülekezik a fél nemzet, s a másik fele meg lélekben vesz részt azon a szép ünnepségen, me-

lyen a most emelt szobrot leleplezik s a hősök sirját megkoszorúzzák.

Magyarok! Kik nem zárandokolhatunk el a szent halmokhoz; kik nem beszélgethetünk ott a sírok fölött a hősök szellemeivel: gyászos lelkünket küldjük el oda az ünnepély színhelyére, forduljunk arczunkkal Arad felé, mint a mohamedán Kelet felé és rebegjünk imát a — még a bitófán is dicső halált szenvedett — martyrok lelki üdvösségéért!

Vadházasságok és lelenczek.

Szomoruan kell tapasztalunk, hogy nemzetünk napról-napra fogy, kevesbedik. Miért?

Ki tudná elszámolni ennek okát?! Hiszen oly sok az. És ha az ős forrását keressük, bizony többnyire magunkban találjuk azt.

Nem birunk elég kötelesség-érzettel nemzetünk iránt s nem teszünk, csak panaszkodunk.

Milyen nálunk az egészségügy?!

Nézzük meg csak a gyermekek halandósági statisztikáját s kétségbe kell esnünk a jövő felől. Mennyi gyermek hal el évenként! Pedig a nélkül is szaporátlan a magyar.

Es miért hal el annyi temérék gyermek?

A gondviselés hiánya miatt.

Az általános elszegényedés növekedésével folytonosan kevesbedik a törvé-

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Kirándulás a grófnő uja körül.

A grófnő volt a legszeretettelőbb társalgó, a legkedvesebb elbeszélő. Hatvan éves volt, de a legnagyobb és legvidámabb társaságban is az ő karszéke körül gyűltek össze a leányok, menyecskék és lovagok. Annnyira szívesen hallgattak, hogy a tanczot abba hagyták, s ő elkezdte adomáit a régi, régi körből.

Ma mégis megakadt. Mikor a szalonba belépett Ernő doktor, mely csend uralkodott.

— Hiába kutatok — monda a grófnő — ma már nem tudok semmit.

— Épen semmit? — kérde az orvos. — Emlékezte dűsgazdag tárházában nem talál semmit, a mit nekünk elmondjon?

— Kimerült a tárház.

— Szabad segítenem emlékeztetéssel?

— Akkor beszélje ön el azt, mire emlékeztetni akar.

— Es megengedi? — kérde az orvos, egyidejűleg megfogva a grófnőnek még mindig szép kezén a negyedik ujját.

Most tűnt föl, hogy ott három gyűrű van, mind a három másféle.

— Engedje meg, hogy kis kirándulást tethessünk e körül az ujj körül.

— Doktor! ön indiserét kezd lenni.

— Ne pirongasson előre is grófnő; esak is egyedül az ön engedélyével kezdem el.

— No jó! Látom, hogy a társaság kiváncsisága föleledt, tehát megengedem.

Az orvos élt az engedélyvel:

— Harmincz éve annak. Az egyik divatos gyógyintézet első orvosa voltam és gyógyítani kellett a divatos, az előkelő betegeket, a minőkre Hippokratés nem gondolt. A grófnő, rokonaival és barátaival összefutva, szintén ott kerestett menedéket. Üde, szép, virágzó, mint a rózsá, szeretetreméltó és vidám volt, az intézet legelső vonzereje.

— Hizelegni nem szabad! — szolt közbe a grófnő.

— Tisztelőinek, barátainak száma mindinkább szaporodott. Társaságában azonban leginkább föltűnt Lady Harriet Bell, az a széke özvegy, ki elvarazoló megjelenésével Lawrence esetére méltó volt. Természete kissé érzélgős, képzelőző tehetsége lángoló, és ezeket még táplálta a folytonos regényolvasás. Egyébként kiváló jó szív, gazdag kedély, alapos műveltség, szóval minden által kitűnt, a mik a nőt érdekessé teszik és a világ csodálatát biztosítják.

Egyik nap, úgy emlékezem, mint hogyba tegnap történt volna, fiatal embert hoztak hozam, kit a legmelegebben ajánlottak gondoskodásomba. Félig eszméletlenül hozták az intézetbe. Azonnal siettem hozzá.

Az ágynál tisztos öreg hölgy sirt.

— Uram, M... úrnak ajánlólevelével jöt-

tem, ki fiamat az ön gondjaira bizza. Csak arra kérem, hogy a legszorgosabb gond mellett se igyekezzék megtudni a nevét.

— Asszonyom, M... barátom levele elég minden tekintetben. Nézzük meg a beteget.

Megvizsgáltam. Azt hittem, hogy pillanattny elmezavarban szenved; érverése túlgyors, bőre égetően forró volt.

— Eret kell vagni rajta.

— Oh istenem! Vér! Vigyázzon orvos úr, mert meghal bele.

— Ah dehogy! Elég erős és izmos még, az érvágásnak a legjobb eredménynyel kell járni.

— Nem, nem! orvos úr, az égre, csak azt ne, csak operációt ne!

— De asszonyom, nem ön, hanem én tudom azt megítélni, hogy mi szükséges a betegnek! Külömben, ha aratalan szabad rendelkeztem, szabadságában áll a beteget más kezekre bízni.

A szegény nő észrevette, hogy megsértett.

— Jó tehát, orvos úr, tegyen úgy, a mint jónak látja. De aratalan szabad kérem, hogy ne vétesse észre ő vele azt, a mit tenni szándékozik. Erre nagyon kérem.

— Vonuljon kérem most vissza. Egymagam akarom őt megfigyelni és nagyon jó lesz, ha egy ideig senki sem fog vele érintkezni.

A nő, előbb ezer meg ezer kérést ismételve, elhagyott és tanácsomra elutazott.

A beteg szeméből még mindig az örület kandikált ki, ajkai még mindig habbal voltak

nyes házasságok száma, de szaporodik a törvénytelen szülötteké s a bűnösség, a szégyen tudata nem alkalmas talaj az anyai szeretet növekedésére. A gyalázat sokszor kiöli a szív érzését s a természet szava hangtalanná lesz a bűn posványában.

Nem szabad fölemlíteni sem, hogy még azon valláslekezesetknél is, kiknek hitelvi nem tiltják a szerencsétlenül kötött házasság fölfontását, mily roppant küzdelembe kerül, míg az elhírtelenkedésből, meg gondolatlanságból létrejött viszony fölfontatik, hogy mennyi formális akadály gördítetik ennek útjába; nem szabad fölemlíteni sem a házasságot gátló körülményeket, melyek egy bizonyos koron túl veszélyeztetik az erkölcsöt: hanem azt igenis szabad nyíltan megkérdézni, hogy mit teszünk mi a törvénytelen szülöttek szaporodásának meggátolására s a már meglevő szerencsétlenekért?

Mit teszünk az ugynevezett „vadházasságok” ellen? Ezen szégyenletes viszony ellen, mely megöli a becsület-érzést és szaporítja azon nyomorult teremtnyek számát, kik erkölcsatlanságból szégyenre és gyalázatra születnek, a kiknek halálukig kell takargatni a becsületesség bélyegét, melyet a becsületről lemondott szülők kitorólhatnak sütöttek homlokukra!

Van nekünk törvényünk, a mely tiltja „vadházasságot”, az ágyasságot?

Nincs!

Van legalább szabályrendeletünk?

Nincs!

Semmi sincs, a mi tiltaná a „vadházasságot” és az szabadon burjánzik mindenfelé, a társadalom és foglalkozás minden osztályában! vagy talán éppen ezért nincs ellene sem törvényünk, sem szabályunk?

A marhavész terjedésének törvényt állítunk az útjába, de az erkölcsi métegy szemünk előtt emésztí az erkölcsöt és becsületet.

És ha akad a közigazgatásnak egy-egy bugzó tagja, a ki kísérletet tesz a gyom irtására, a „vadházasságok” akadályozására; nem marad-e tehetetlen buzgalma akkor, midőn sem törvényre, sem szabályrendeletre nem hivatkozhatik s mi-

tele. Hogy mi történik körülötte, azt nem látta; ha szóltam, nem hallotta.

Eret vágiam rajta. Az érvágás után eszmélte visszatért és azonnal kérdéseit kezdte meg. — Hova hozták? Hol vagyok? A vérpadon? A balal eszközei készen vannak?

— Nézzem körül. Önt ápolják és gondoskodnak arról, hogy egészsége visszatérjen.

— Ki ön?

— Az ön orvosa.

— Jó; parancsait követni fogom. De vérpadról úgy e nincs szó? Ugy-e nincs?

— Minő balgaság! Úzze el magától ezeket a gondolatokat. Az ön korában a világon még csak virágokat szokás szagkutatni.

— Virágokat! — ismétléli hangon, mint valamely vidám gyermek.

— Igen — folytatam — virágokat: szép, a legtrikább virágokkal teli kertben, hol könyvvel a kézben, a napsugarban sétálni lehet, hol az egészséges összjéghet szeretetreméltó hölgyekkel, művelt férfikkal.

— Ah orvos! eu egészséges akarok lenni, én engedelmeskedni fogok önnek.

Nem sokára az egész intézet érdeklődését felkelté a titokzatos beteg. Szerettük, mint testvérünket. Csinos fiatalember volt, halavány, de barna; félig katonás büszke magatartással, félig egy pap szerénységével; kezei igazi női kezek, lábai mint egy gyermekéi. Szóval kedves lovag. A mi kedves barátunk, a grófnő sedvő őt, mint labadozót, mikor újra járn próbált. A fiatal

dőn egy cselédkönyv váltása törvényessé teheti a botrányos együtélést?!

Hová süllyedtünk? Nézzük meg csak a városok statisztikáját: örülhetünk, ha csak egy harmad része törvénytelen a szülötteknek!

És van-e törvényünk az ily fölösleges szülöttek védelmére?

Nincs.

Van-e szabályrendeletünk?

Nincs!

Egyedül az Isten gondjaira vannak bízva az ilyen anyai gondban nem részesező szerencsétlenek. kiknek születése átok az anyára, a családra.

Néha-néha elér ugyan a törvény sújtó keze egy-egy gyermek-gyilkos anyát: de hány ezer gyermeket pusztít el a lassu halál, az elhagyatottság, a gondozás-hiány!?

Ugy-e, hogy alkottunk törvényt, mely védelmezi az apró madarakat és a vadászatra szánt vadállatok apró kölykeit, csak azért, hogy azok ne pusztuljanak, hanem fölhőve, a vadászati kedv kielégítésére szolgáljanak: nem szégyeljük-e, hogy a gyermekeket kevesebbre becsüljük az állatoknál s nem tartjuk méltóknak a törvény védelmére?

Nem rettenetes állapot-e ez?

Ébredjünk s tegyünk, míg még nem lesz egészen késő? Részessítsük az emberi lényt legalább annyi előnyben, mint az állatot!

Törvényt a „vadházasságok” ellen! Törvényt a lelczek védelmére!

A függetlenségi klub pártértekezete.

Olyan elevenség, mint október 1-jén, talán még soha sem volt a függetlenségi és 48-as pártkör terneiben Irányi meghívója, a mely a „párt fontos belügyeinek megbeszélése végett lehetőleg teljes szamu megjelenésre” szólította föl a tagokat, nem maradt eredmény nélkül. A kör négy kis szobájában hetvennégy ember szorongott és vitakozott, embergyilkos hőszégen.

A baranyamegyei képviselők közül jelen voltak: Czirer Ákos, Kossa Dezős, József Ferencz, Nagy Ferencz és Simonffy János.

Béleptekor megjelentek Irányit, ki elfoglatlan az előki székét, mindennek előtt az elnökségnek a szünet alatt tett intézkedéseiről

ember halaja jeléül egy gyűrűt ajánlott föl a grófnőnek. Ezt!

És a doktor fölmutatta a esinos, akkori divat szerint foglalt caméés arany gyűrűt. A grófnő ujján a legalsó volt.

A szép Eugen az ő pillanatnyi elmezavarából egészen kigyógyult, de azért ábrándozó maradt. Voltak, kik azt hitték, hogy ennek oka szerencsétlen szerelm; mások ellenben, hogy ő is, mint a langesztek legnagyobb része, valami nagy úrnak a fia.

A gyógyintézet hölgyei közt Lady Harriet Bell volt az, ki a szép idegenre vonatkozólag a legdiskrétebben hallgatott. Ha a külszínről akart valaki itélni, azt mondta volna, hogy az általános érdeklődés személye iránt közönyös. Csakhogy nem így volt. Harriet már csak a szomorúság miatt is igen érdeklődött a szép Eugen iránt. Érdeklődése már-már a szív szükségévé vált és nem volt senki előtt titok. Harriet szívesen közeledett volna a mélabús, minden előnytel ellátott ifjúhoz, de Eugen, — Eugen néma maradt, sőt szomorubb volt, mint valaha.

Én a magam részéről kérdőzököddéssel nem akartam terhére válni; nem kerdeztem soha, honnan jött, hogyan jött sora annak, hogy ide hozták. Végre mégis hallottam valamit. Eugen egyik nap szölgájától azokat a rubákat kérte, a miket ő a megérkezés napján viselt.

— Uram, azokat nem lehet hordani!

— Miért, Bastien?

— Mert tele vannak fűcskendezve vérrrel.

számlolt be. Bemutatta az aradi vértanu szobor leleplezésére szóló meghívót s fölhatalmazást kért, hogy a nemzeti ünnepen ő s az önként jeleventzők a pártot képviseljék s annak nevében két koszorút vigyenek: egyet a szoborra, s egyet a vesztőhelyre. Kivánatosnak tartja, hogy az egri eset ügyében a párt részéről is tétessék interpelláció, valamint a Kossuth éltetése miatt megbüntetett önkéntes ügyében is.

Főloivasta ezután Polónyi Gézaának levelet, melyben a párt alelnökségéről lemond.

Átér ezután a legfontosabb tárgyra, a mely a mai értekezlet összehívására okul szolgálta. A már folyamán a párt belkékéje sajnosan megzavartott, remélhetőleg azonban nem végképpen. A párt egy részét főnn lehet és főnn kell tartani; azt hiszi, hogy ez egy közös óhajtat. Ennek elérésére kell, hogy mindudjájau, lelküzdve a személyes indulatokat, egyedül a párt programját s az egyetértést tartásuk szemük előtt, a párt érdekeinek, mely egyszerű mind a hazának is az érdeke, alája rendvel minden személyes tekintet. Ezért kéri, hogy ragaszkodjanak szigoruan a 84-ki programhoz s ne botásk meg a párt egységét. Ettől a nézettől vezetve, a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

„A pártértekezlet, tekiutttal a nyár folyamán történetek, kijelenti, hogy a függetlenségi és 48-as párt változatlanul all az 1884-ik évi program alapján ugy, a miként azt a korábbi függetlenségi és a korábbi 48-as párt tagjai elfogadták és alaptalaanak jelent ki s vissza utasít minden oly gyauntást, miutha az országgyűlési függetlenségi s 48-as párt elveiben, vagy politikai működésében az ugynevezett 49-es elvek bentfoialtatának.”

Ugyon Gabor ugy látja, hogy a függetlenségi párt fordulóponthoz jutott, a mikor győzelmet biztosíthatja, ha magának megszerzi a többséget s a kormányképeséget: Ezeket pedig elérheti, ha megnyeri magának a nemzet egészének támogatását, elveinek pedig a király és uralkodóház jósarátát. A nemzetet pedig megnyerheti, ha demonstráló és csak a tradíció fönn tartására szolgáló pár helyett tevékeny politikai és mutakara képes komoly higgadt párt lesz, mely nemcsak elveinek nagy keretét hirdeti, hanem megmagyarázza, hogy elvei az alkalmazásban mily alapot öltének, midőn azok az intézmények fölipítésére fognak fölhasználatni.

Ezek után bővebben kifejtve nézeteit a párt többségre juthatására és az uralkodóház jóindulatának megnyerhetésére vonatkozólag, határozati javaslatot terjeszt elő, mely a következőleg hangzik:

„I. A függetlenségi és 48-as párt kimondja, hogy az 1884-ki program alapján all és e szerint Magyarország függetlenségét és önállóságot kívánja a perszonálunó alapján megvalósítani. A ki ezen programot el nem fogadja,

Eugen nem kerdtet többet. Halotthalvány lett. Nehány pillanat múlva setara indult.

Bastienől titokban az alatt az ürügy alatt, hogy azokat Eugen anyjának fogom megküldeni, elkértem a rubákat. Meg akartam a verfoikat vizsgálni. Ezek a foltok valami sebtől keletkeztek. Eugen nem volt megbeszeítve sehol, — a sebnék pedig nagyobbak kellett lenni, mint a minőt kardvágás okozhat.

Gyilkos volt volna Eugen? Most csak rejtőzik? A törvény szigorja elől akar elbujni? Barátomnak ajánló levelet, a ki meggyetönök, talán csak fenyegetéssel vagy meglepetéssel erőszakolta ki?

Ez idő alatt Harriet Englebert halaja jeléül ugyancsak gyűrűt kapott emlétké. Harriet megmutatta a gyűrűt. Hasonlított a jeggyűrűhöz. Ime, ez az! — És a doktor lehuzta a grófnő ujjáról a második gyűrűt.

Az ismeretlen ismerős azt mondta Harrietnek:

— Borzasztó titok, irtóztató akadály az, a mi nem engedi még csak a reményt sem tapasztalnom, hogy férje lehessen; ha majd már messze leszek öntől, emlékezzek meg rólam, ha e gyűrű szemébe öltik. Ha rá fog uézni a gyűrűre, jusson eszébe, hogy e szív az öné volt és az öné lesz mindig.

Paristól meglehetősen távol volt az intézetünk. Annál nagyobb érdekel vartuk a hírlapokat.

Egyik nap a társalgó teremben azt a hírt olvasták föl, hogy a rendőrségnek sikerült el-

az a függetlenségi és 48-as párt kötelekezés nem tartozhatik. II. A függetlenségi és 48-as párt alkotmányos alapon, törvényes eszközökkel, az életbeletétele megkövetelte fokozatossággal, de mindenesetre a maguk teljességében kívánják elveit megvalósítani. III. A párt a delegáció intézményét megszűntetendőnek tartja, de addig míg az törvényesen fennáll, az ellenőrzésnek minden tere leendő gyakorlása céljából annak tanácskozáisában kellő időben részt vesz, — miután ezen részvétel ellen elvi akadály eddig sem fordult elő. IV. Hogy a párt céljainak keresztülvitele érdekében hatályosabb és tevékenyebb akciózt fejthessen ki: állandó és szerves összeköttetést létesít az ország egyes része és az ország függetlenségi és 48-as párt között, az országos párt megszervezetét pedig szabályzattal rendezi. Ugron Gábor, Holló Lajos, Czirer Ákos, Györfly Gyula, Bartha Miklós, Komjáthy Béla, Szecebdy Kálmán, Mudrony Soma, Molnár József, Matkovich Tivadar dr., Unger Alajos, Hojtsy Pál, György Elek, Lits Gyula, Reviczky Károly, Zbora Béla.

Helfi Ignác az 1874-iki s az 1884-iki világos kijelentések után a pártprogram semmiféle magyarázatának nem látja szükségét. A párt ma föltétlenül a személyes unio alapján áll s míg az alkotmányos téről le nem szorítatik, nem állhat másból. Ennek a külön hangsúlyozása tehát fölösleges, valamint a dinasztiahoz való hűség kijelentése is, mert hisz az illojalitás vádjával a pártok egyetlen tagját sem lehetett eddig sem illetni. Az Ugron határozati javaslatának elfogadását tehát ellenzi.

Eötvös Károly mindenekelőtt köszönetet mond Ugronnak, hogy ügyét a pártkör elé hozta, a hol annak a tárgyalása helyén van s hogy oly biggadt komolysággal terjesztette azt elé. Határozati javaslatát azonban nem fogadja el.

Ugron a dinasztia jóindulatát akarja megnyerni. Ne ott keressük ki az erőket, hanem keressük a nemzetet, s ha az megadja nekünk a többséget, akkor bizonyony szöba áll velünk, a kinek a kérdéshez egyedül van szava, a koronás, az alkotmányos király.

S ne is futkosunk mi a főpapság, meg az arisztokrácia után, mert azok úgy sem tartanak velünk Számítsunk ki a nemzet nagy tömegére, a középosztályra, mely elevenen megöri a nemzeti hagyományokat, s a népre.

A személyes uniónak a pártprogramba föltétlenül szintén nem tartja helyesnek. Olyan köpenyeg az, a mely sok mindent takar. Mást értettek alatta a 47-esek, mást a 61-esek, mást a 67-esek. E miatt bárkit is a pártból kirekeszteni oktalanság volna s fölládozni barátainkat, a kik odaadással szolgálták a párt és a haza ügyét, a legesenyűbb erkölteselenség. Ilyesmire hozzá nem járulhat s elfogadja az Irányi határozati javaslatát.

Rövid vita után kézfelemelés útján a szavazást megejtették.

fogni egy keresett gyilkost, a ki bűnét be is vallotta.

Eugen elhalaványult.

— Ujra egy, mondám, ki bűnét a verpadon lakol.

— Átok a vérpadra! — kiáltott Eugen. — Oh minő kiadás!

— De hát nem igazságos az, — feleltem — hogy az, a ki öl, szintén megölésék?

— Nem! Az igen szigorú büntetés; az ember törvényesen ne ölhesse meg embertársát; a gyilkosságok halállal büntetni aynai, mint az emberi jogokat lábál tapodni, az isteni hatalmat bitorolni. Zárjátok be a gyilkost, de ne öljétek.

A legnagyobb igazottságban hagyta el a termet.

Nyolcz nappal később az államtügyész látozta meg intézetünket és Eugentől találkat kért. Mit beszéltek együtt, nem tudta meg senki soha. A mit hallottunk és láttunk, az a szerencsétlen fiatal ember könyve, sóhaja, panasza volt. Masnap reggel ő is elutazott.

Lady Harriet Bell egy évig várt reá. Ő nem jött, nem is irt. A szegény asszony láthatólag hervadt, pusztult. Szívbját kapott. Késébe esve tanácslám neki, hogy térjen vissza hazájába Ő elutazott.

Két óra rá a grófnő Párisban levelet kapott a szeretetremlő angol hölgy szüleitől. A levélhez, angol szokás, gyászgyűrűt volt csatolva. Ez az utolsó gyűrű ezen az ujjon. Ehhez hozzá

Az elnök kijelenti, hogy nagy többséggel fogadták el Irányi Dániel indítványát, mire Ugron Gábor föllát s megköszönvén az eddig tanúsított bizalmat és megtisztelést, kijelenté, hogy a pártunk tagja marad, de a klubból ezennel kilép.

És ezze! távozott.

Miután még Bartha Miklós, Györfly Gyula és Hojtsy Pál is bejelentették a körből való kilépésüket, az értekezletet Irányi Dániel 9 óra után berekesztette, s a függetlenségi honatyák, nyomott hangulatban oszlottak el.

H I R E K.

— **(Öfölsége nevenapja.)** Ma, szombaton, Szefer Ferencz napján üli meg koronás királyunk nevenapját. Ez alkalommal délelőtt 9 órakor Dulánszky püspök a Lyceum templomban misét mond, melyen a polgári és katonai hatóságok hivatalból megjelennek.

— **(Pejacsevich utódja.)** A IV-ik hadtest parancsnokává s budapesti parancsnokló tábornokká — mint értesültünk — herczeg Lobkowitz Rudolf altábornagyot nevezte ki a király. Gr. Pejacsevich Miklós hadtestparancsnok utódja, mint az 5-ik tüzérezred volt parancsnoka huzamos ideig tartózkodott Budapesten s innen neveztek ki Kolozsvárra a 35-ik hadosztály parancsnokává. Kolozsvártól Lobkowitz herczeg folytonosan a legjobb viszonyt ápolta a polgársággal s a társaságban általános tiszteletet és szeretetet vívott ki magának.

— **(Az ujonczok)** október elején rukoltak be az ezredhez, ezúttal valamivel kisebb dinom-dánommal, mint más éveken. A pécsiek közül 102 ujoncz vonult be, kiknek nagy részét a Boszniában levő zászlóaljhoz fogják leszállítani. Az egyévi önkéntesi szolgálatra az 52 gy. ezrednél 30 jogosult jelentkezett, kiknek fölügyelője az idén Sermonet százados lesz. Az idevaló honvéd-önkénteseket Székesfehérvárra, míg a közös hadseregbeli huszár-önkénteseket Budapestre hívták be.

— **(Pótvásár.)** Hétfőn tartott meg a Szt. Mihály heti pótvásár Pécsett, mely azonban — mint az a fajta vásárok majd mindegyike — rendkívül lanyha volt, e mellett azonban mégis csak a jövő rendes országos vásár rovására volt. Egyáltalában érthetetlen valamik ezek a pótvásárok, melyeknek haszontalanságát, sőt káros voltát bizony már jó ideje beláthatták volna ott, a hol a pótvásárok eszméjét annak idején olyan kitűnőnek találták. Mindössze 570 marha-és lólevél került átírás alá. Túlsúlyban szarvasmarhát hajtottak föl, ló kevés volt.

volt esatolva Eugen gyűrűje. A gyászgyűrűn oda volt véve:

Lady Harriet Bell, meghalt 25 éves korában, aug. 17-én, 18 . . .

A doktor elhallgatott.

— És Eugen? Mi lett Engenből? — kérdék egyszerre a jelenlőtt hölgyek.

— Ah! Eugen! Tíz évvel később Tourban láttam őt. Kővér és piros volt. Elment mellettem, a nélkül, hogy megismert volna. Az egyik járókelőt megkérdeztem:

— Ismeri azt az urat?

— Azt ott abban a fekete rubában, ki apja hivatásáról tudni sem akart?

— Igen.

— A ki annyiszor elbujt, hogy atyjának ne kelljen segíteni. Ki ne ismerné? Hiszen első fölépésénél majd behalhat a kísérletbe és el is veszett volna, ha a törvény az örökli kényszerrel meg nem szűtötte volna. De hát megszabadulhatott mesterségétől és most derék polgár, kinek szép neje és gyermekei vannak.

— De hát ki ő?

— Az azelőtti hóhér!

A zene megszűnt. Csak a grófnő szólott oda a doktornak:

— Doktor, ön ma engem idegessé tett.

(Francziából.)

— **(Hymen.)** Kis Lajos harkányi ev. ref. tanító eljegyezte Florschütz z Hermin kisasszonyt, Florschütz Ede urad. főerdész leányát Biséből.

— **(A városi költségvetés.)** miután a munkálatok tovább tartottak, mint tervezve volt, csak a jövő héten került a pénzügyi választmány elé tárgyalás végett s így valószínű, hogy a legközelebbi költségvetés nem is foglalkozhatik a költségvetéssel, miután azt 15 nappal előbb még ki is kell osztani a bizottsági tagok között. Lehetséges az is, hogy a költségvetést e miatt elhalasztják, ha azonban ez mégis megtartatik, ugy a költségvetés tárgyalására külön közgyűlést hívnak össze.

— **(Alapítvány.)** Tróll Ferencz praelatus, pécs egyhá megyei kanonok legutóbb 12,000 forintot tette le alapítványk a Tolna-Mányokon létesítendő zárdára, mely leánynevelőintézettel összekapcsolat gyermekmenhelyet fog magába foglalni.

— **(A Pécsi Figyelő panaszkönyve.)** Lapunk egyik előfizetőjétől panaszlevelet kaptunk, melyben elmondja, hogy a mult hét folyamán, szerdára virradó éjjel 12 órakor erős esőzöngés zavarta föl almból s mikor kiment, hogy a zaj okát megtudja, látta, hogy a nála — atvonulás alkalmából — beszállított huszárszakaszvezető csap olyan ékzelen lármat azzal a kapusengetyűvel. A házgazda szép szóval megmagyarázta a betyke huszárnak, hogy nem illik éjnek idején ilyen lármaival zavarni föl a békés haziaikat nyugalmukból. Erre a beszállított huszár nyersen vagta vissza, hogy ő akkor jön haza, a mikor neki tetszik s nagyobb nyomtatékoság kedvéért tettelegességgel is meg akarta mutatni, hogy neki szörnyű jussa van ahhoz, hogy bár magánlakásba is lévén beszállásolva, akkor zörgesse föl a haziaikat éjnek idején, a mikor neki kedve tartja. A békés polgár, nehogy a koponyája beszakítása árán tanulja meg a katonai fölényt, egyelőre megelégedett ezzel a kijelentéssel. Hanem ezúttal bátorodik kérdezu az illetékes katonai hatóság, hogy kötelese-e neki az ilyen hatalmaskodást elfürnie, ha már azt el kell tűrnie, hogy adófutó polgár létre katonát szállásolnak be hozzá? A polgári hatóságától pedig azt kérdezi, vajjon egyedüli szigeti kúlváros lakói olyan mostoha gyermekeie a városnak, hogy hozzájuk s mindig csak hozzájuk, bárhonnai jövő, bármilyen katonaságot beszállásoljanak? — Mi pedig még azzal toldjuk meg e kérdéseket, vajjon egyáltalában jogos-e az, hogy polgárokhoz katonát szállásoljanak, holott azok a polgárok annyit aldoznak folyton kaszárnyákra, mely áldozatok árán magukat a katonai beszállások alól mindenkorra felszabadítasok?

— **(Káplán-áthelyezések.)** Schmelser Alajos káplán Olaszból Kéméndre, Kirschaneck Ödön káplán Kéméndről Bogdásárára és Ujváry Géza káplán Bogdásárról Olaszba helyeztetett át.

— **(A zóna a pécs-barcsi vasuton.)** A pécs-barcsi vasut igazgatósága elhatározta, hogy a zónatarifát a pécs-barcsi vonalon ő is életbeletti. Az új tarifa szerint való személyszállítás legközelebbi időre várható.

— **(Szüreti ünnepély.)** A „Pécsi Dalkoszorú” holnap, október hó 5-én, a „Hattyu”-teremben saját alapja javára tánczelel egybekötött magyar szüreti népművelő-ünnepélyt rendez. Műsor: 1. Híts zöld liget Abt F.-től. 2. Fohász Huber K.-től. 3. Erdői béke Abt F.-től. 4. Ki a gondall Rieger N.-től. 5. Vadászdal Storeh A. M.-től. A zenét az 52. gyalogezred zenekara teljesíti. Belépti díj személyenként előre váltva 60 kr., este a pénztáznál 80 kr., pártoló tagoknak 40 kr. Jegyek előre válthatók Gyimóthy Gyula, Alt és Bűhm és Hergert J. urak kereskedéseiben. Pártoló tagok jegyei Ganter Ferencz úrnál (Király-utca, segélyző-egyleti épület) válthatók. Kezdeté 8 órakor.

— **(Zónatarifa az áruforgalomban.)** Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter a zóna rendszert az áruforgalomban is ki akarja terjeszteni s a reformot már az 1891-ik évi január 1-én akarja életbe léptetni. Az új rendszer alapján a magyar királyi államvasutak való áruforgalmat — mint az E—s írja — három zónára osztják föl; az első zóna 1—200 kilométerre, a második 201—260 kilométerre, a harmadik 400 kilométer meghaladó távolságra terjed ki. Mind a három zónának

külön egységes, a mostani átlagos tarifafeltételnél mintegy 33 százalékkal alacsonyabb tarifafeltétel lesz. A forgalom központjait, mint a személyzónatarifáit, a főváros van kiszemelve. Az árak eddigi osztályozását nem változtatják meg, mert erre nézve a kormányának Ausztriával egyezménye van, melyet egyoldalúan meg nem változthat az azért sem, mert a külföldi vasutakkal való árú kötelekeztől is függ. Az áruosztályozás megszorításával Magyarországon az áruzóna-rendszert teljesen függetlenül lehet lebetélni, mert csak a belföldi tarifáknak az áru osztályozások megtartása mellett való lezártasáról van szó. A kereskedelmi miniszter ezt a kérdést behatóan tanulmányozta s kiemertő jelentéseket készített róla. A későbbi seregyenye folyhat, hogy a reform új év napján életbe léphessen. Kereskedelmi és mezőgazdasági körökben nagy érdeklődéssel néznek a terv megvalósítása elé. A reform megvalósítása után a refakciós s egyéb szállítási kedvezményeket meg fognak szűnűni, de a kereskedelmi miniszter fontartja magának a jogot arra, hogy szükség esetén további refakciákat is engedélyezhessen, mert nem akarja magát megfosztani annak a lehetőségtől, hogy ott, ahol általában gazdasági vagy idegenlenség helyi érdekek kívánatossá teszik, nagyobb tarifaközvetményeket is alkalmazhasson. Előre látható, hogy a reformba az állami kezelésbe levő maganvasutakat is bevonják, valamint azokat is, melyek tarifailag tekintetben a kormány befolyása alatt állanak. Minthogy e reformmal számos igen fontos forgalmi politikai és gazdasági kérdés fölmerül, nagyon kívánatos, hogy a nyilvánosság minél előbb a részletekkel is megismerkedjen.

— (Halálozás.) G u n d e r l a Vincze, az ismert nagy vadász, e hó 2-án 56 éves korában elhunyt Pécsen. (Pálya-utca 33. sz.)

— (Gorombáskodó adóhivatali ellenőr.) A pécsi pénzügyigazgatóság mellett lévő adóhivatal pénztárosa és ellenőre ellen számtalan panasz érkezett már be hozzánk, melyekre mi ezideig azzal válaszoltunk, hogy a panaszos feleket a pénzügyigazgatóságok utasítottuk, hogy panaszaiikkal egyelőre ott lépjenek föl, ahol bizonyára elégtételt kapnak sérelmeikre. Hittünkben esalatoztunk, mert a bajok orvoslása nem történt meg, vagy csak ideig-óráig egyenlítették ki az ellentétek ügy, hogy azok, kik a sűrű panaszra okot adtak, még mindig újabb és újabb visszaélésekké tették maris hosszra lajstromozt az ellentéteket. Ezáltal az ellenőrről szól az ének, kinek legújabb keletű „stílije” véteit föl veltük a tollat. Ez az ember, a kit N.-Kikindaróli büntetésből helyezték át Pécsre (gyönyörű büntetés!), olyan basakodó góggal banik el a vele érintkezni kénytelen felekkél, mintha ő volna az Olympuson álló Jupiter touans; azonkívül nagy mértékben ideges, a mielő az következik, hogy csak úgy dobálkozik a tisztességes emberekkel, mintha bizony azok neki mind alárendeltjei lennének. Hivatásának és hivatali kötelességének egy félszeg fölfogásából indulva ki, kedden is olyan botrányt idézett elő az adóhivatalban, a mi ott aligha történt meg egyhámar s a miről szelétben beszélnek a városban. Az eset a következő: Egy állami tisztviselő az említett napon bemegy az adóhivatalba s ott egy leérkezett utalványt kiszolgáltatásért kéri. Az ellenőr dolga lévén abban élőnek intézkedni, nagy mérgesen kiált ki a korlát mögül, hogy: „Nincs itt!” Az illető tisztviselő, bár sértette önzertet az a „hivatalos hang”, nyugodtan megmagyarázta annak a korlát mögött idegeskedő úrnak, hogy az utalványunk már itt kell lennie, sőt ő látja is ott az asztalon azt a keresett utalványt a postán érkezett küldemények között. Az ellenőr, a ki valami realkivili potentánus képzeli magát, s mint ilyen nem kéri, hogy vele a felek ellenkezni merészeljenek, ingerülten kiáltja, hogy ha itt van, ha nincs itt, „ma talán nem is nyitunk postát,” mert — úgy mond — ha ő nem akar, hát soha sem nyit postát, mert sok a dolog stb. stb. Az utalványát kereső tisztviselő aztán, mikor az ellenőr nagyon soká magyarázta, illetve mendőrgötte, hogy miért nem nyit ma postát, odaszólt a toporzékoló úrnak, hogy ne lezékeltesse őt, hanem mondja meg halározottan, mikor jöhet el az utalványáért. Erre az ellenőr magánkiált jött mérgében s ökleivel hadonázva ordította: „Mit lezékeltetni! Tudja az úr, hogy én tisztviselő vagyok s ön nekem hódolni tartozik!

Kidobatom! Az utalványát kereső tisztviselő aztán otthagya az exta isban szenvedő ellenőrt s ment föl egyenesen a pénzügyigazgatóhoz. A pénzügyigazgatónak az volt a válasza, hogy „mar nem tudnak mit csinálni ezzel az emberrel,” aztán fölhívta az ellenőrt, kit beléptek ezekkel a szavakkal fogadtak: „Már megint!” — Tehát „már megint”; tehát a pénzügyigazgató is beismerie, hogy „megint.” Igen is mélyen tisztelt pénzügyigazgató: „már megint,” és még mindig semmi orvosság! Nincs pedig azért, mert valahány ilyen eset előfordult, arról mind nagyon szép jegyzőkönyveket vettek föl nagy sebhínen, de azok a jegyzőkönyvek mind nagyon szépen ott rekedtek a mélyen tisztelt pénzügyigazgató sgal falai között valamelyik íróasztal fölújában s a „már megint” visszaélés, a közönséggel naponként paczkázó ellenőr „még mindig” ott maradt azon a helyen, a hol neki nincs helye. Azok a jegyzőkönyvek soha sem mentek föl a pénzügyminiszteriumhoz, a hol az ilyen „már megint”-ező hivatalnokok-kak igazgaskodásait mas szemmel szökták nézni, mint itt lent a pénzügyigazgató sgalál. Ha a mélyen tisztelt pénzügyigazgató sgalál, mely pedig különben nagyon mutogazja az erélyeséget — másut, masokkal szemben, nem bír elég öszténsséggel és erélylyel megkorholni, sőt egyenesen megbünteti azt az ellenőrt, ki így banik a közönséggel, hat bírnak mi annak a nyíltsággal és megmagyarázattal annak a kapczaskoló uriembernek azt, hogy nem a közönség van a hivatalért, hanem a hivatal a közönségért; hogy a hivatalnoknak a hivatásához tartozó kötelességeken kívül a közönséggel szemben az előzékenység, a nyújasság, hogy ne mondjuk: utdriasság is legfőbb kötelességei közé tartozik; hogy a hivatalnok a közönség fizett közege, hogy ne mondjuk: szolgálja semint ilyen ő tartozik hódolni a közönségnek, melytől keayerett kapja s nem a közönség ő neki; hogy nem akkor tartozik ő kiszolgálni a közönséget, mikor neki tetszik, hanem tartozik minden körülmények között, a legelsősebb munka közepében, a legnagyobb nyugodtságai, tiszteltudásai, — mit a ki nem így vegzi hivatalát, az nem hivatalnoknak való ember, az pusztuljon az emberek közül s menjen oda, a hol nagyuri ügyait és gorombaságait kedvere kiöltheti! Az nem doh az a ki senkit, az maga kidobhatni való. A mélyen tisztelt pénzügyigazgató sgalnak pedig megmagyarázzuk, ha netalán nem tudna, hogy a közönséggel érintkező hivatalnokok sorában egy percig nem szabad megülnie olyan hivatalnokot, a ki a közönséggel banni nem tud, a ki az illendőségnek legelősebb szabályait nem ismerős, a kinek nincs ahhoz való nyugodtsága, hogy a felekkéi nyugodtan vegzeze el dolgot. Az ilyen embert dugják be olyan osztályába annak a nagy kaszárnyának, a hol csak magamagával éreztetheti idegességét. Megmagyarázzuk a mélyen tisztelt pénzügyigazgató sgalnak — ha netalán nem tudná — még azt is, hogy ha a hivatali fejeletem, a többszörös dorgálás nem használ valamely alantas közegeknek, akkor nem az a teendője, hogy a sértett felekkéi s a sértő hivatalnokkal bölesen fölvezt jegyzőkönyveket a fiókban tartogassa, mi által a visszaelő hivatalnok szarvait csak növeszt; hanem az a teendője, hogy illelekes felsőbb hatóságának, a miniszteriumnál lépéseket tegyen a hivatali kötelességtől távolról sem ismerős, vagy azokat szörnyűségesen félremagyarázó hivatalnok megbüntetésére, esetleg áthelyezésre iránt. Mert csak belátja ezek után a mélyen tisztelt pénzügyigazgató sgalnak, — ha netalán eddig még nem látta volna be — hogy ilyen esetekben nem az a hivatalnok van megbüntetendő, a kit mashonnan ide áthelyeznek büntetésből (?), hanem az a közönség van megbüntetve, a hova azt a hivatalnokot büntetésből áthelyezték. És kérdjük, mivel érdemeltük meg mi pécsiek azt a megálatást, hogy a ki N. Kikindaróli nem jó, az nekünk pécsieknek jó legyen? Elvárjuk a mélyen tisztelt pénzügyigazgató sgalától, hogy teljes elégtételt ad a pécsi közönségnek, illetve azon részének, melynek az adóhivattalal gyakorta akad dolga. Az esetben pedig, ha az eddigiek nem lennének elég nyomatókosak arra, hogy az igazgatóság akciót indítson a teljes elégtétel adására, úgy szolgálj fogunk anyai adattal, a mennyi csak szükséges lesz, hogy a sérelmek orvoslását még nagyobb érvel is követelhesük!

— (Filloxerairított szőlőterületek

adómentessége.) Wekerle pénzügyminiszter a képviselőház elé október elején egy törvényjavaslatot fog terjeszteni a filloxerairított szőlőterületek adómentességéről, ha azok továbbra is bortermelesre fordítatnak.

— (Razzia.) Az ősz beálltával megszaporodnak a munka nélkül esavargók is. A rendőrség a szerdán éjjel tartott razzia alkalmával öt férfit és négy leányt fogott el részint esavargó, részint koldulás miatt. A legtöbbje a 11—20 éves kor közt tengődik; különösen a esavargó leányokon látszik meg az éretlen kor, kik alig kerülve ki az iskolakötelezettségtől, máris az éjjeli esavargásra vetemedtek. Általában nálunk is, mint minden nagyobb városban, a 11—18 éves leányok föltűnően szaporítják a ledér életű esavargók faját, s ha csak a rendőrség erélyes kézzel nem igyekszik gátot vetni ez elvetemedettségrek, úgy mihamarabb a „Pal mal Gazette”-ben leírtak következnek be nálunk is.

— (Váróterem Pellerén.) A pelérdi megállóhely most már jegykiadó állomás is és mint ilyen legközelebb várótermet kap. Különösen a zóna behozatala óta ez a kis megállóhely oly nagy forgalomnak örvend, hogy az előbb említtett újítás ugyan ráfér.

— (A város virilistái.) A városi legtöbb adót fizetők neviastroma az 1891-ik évre a következőképp allapított meg: Engel József (2928 ft 43 kr.; mint kamarai tag — adója kétszeresen szamított). Pasitzky Ede dr. (2716 ft 20 kr.; mint orvos — adója kétszeresen szam.). Jankovits Hugo (2490 ft 42 kr.; kamarai tag). Ifj. Engel József (2173 ft 70 kr.). Reinfeld Imre (2111 ft 64 kr.; kamarai tag). Höbbling Miksa (1976 ft 48 kr.; orvos). Schapringer Joachim (1896 ft 22 kr.; kamarai tag). Schapringer Mór (1896 ft 22 kr.; kamarai tag). Weidinger Ferenc (1731 ft 48 kr.; kamarai tag). Schwarz József (1715 ft 78 kr.; orvos). Szauter Gusztav (1552 ft 78 kr.; mint ügyvéd — adója kétszeresen szam.). Wertheimer Jakab (1440 ft 44 kr.). Piacsek Gyula (1406 ft 09 kr.). Ratkovics Ferenc (1320 ft 46 kr.; kamarai tag). Sipótz István (1272 ft 72 kr.; mint gyógyszerész — adója kétszeresen szam.). Meistris Imre (1229 ft 10 kr.; kamarai tag). Scholtz Antal (1181 ft 25 kr.). Ullmann Karoly (1128 ft 58 kr.; kamarai tag). Förster Béla (1078 ft 46 kr.; ügyvéd). Müllner Alajos (970 ft 14 kr.; kamarai tag). Schapringer Gusztav (948 ft 11 kr.). Krausz Benjamin (935 ft 38 kr.; kamarai tag). Ifj. Nemei József (890 ft 66 kr.; ügyvéd). Körösty s Imre (885 ft 61 kr.). Dentsch Ádám (884 ft 96 kr.; kamarai tag). Eizer Janos (883 ft 80 kr.; kamarai tag). Fekete Mihály (875 ft 42 kr.; ügyvéd). Schönher Mihály (873 ft 56 kr.). Erreth Janos (859 ft 24 kr.; ügyvéd). Kovács Janos (838 ft 95 kr.). Erreth Lajos dr. (815 ft 28 kr.; orvos). Mutayanszky Béla (814 ft 32 kr.; ügyvéd). Berger Mihály (811 ft 45 kr.). Schauer Bödog dr. (790 ft 84 kr.; mint jogtanár — adója kétszeresen szam.). Krausz Simon (785 ft 72 kr.; kamarai tag). Kucsinics Henrik dr. (754 ft 88 kr.; orvos). Ludwig Janos (749 ft 30 kr.; orvos). Klein Jakab (704 ft 62 kr.). Hamerit Janos (705 ft 26 kr.). Krausz Jenő dr. (700 ft 56 kr.; ügyvéd). Asztalos Janos (687 ft 50 kr.; ügyvéd). Nagy Marton (686 ft 06 kr.; ügyvéd). Vasvay György (679 ft 95 kr.). Egy József (672 ft 60 kr.; ügyvéd). Zsolnay Vilmos (669 ft 04 kr.; kamarai tag). Nemei Gyula (644 ft 94 kr.; ügyvéd). Treuschner Joachim (642 ft 25 kr.). Schwabach Zsigmond (639 ft 56 kr.). Justus Lipót (636 ft 24 kr.). Engeszer Miklós (630 ft 64 kr.; kamarai tag). Szuly Janos (623 ft 16 kr.; ügyvéd). Krausz Ignac (618 ft 67 kr.). Malcser Rudolf (598 ft 42 kr.; ügyvéd). Mendi Lajos dr. (593 ft 54 kr.; orvos). Koris Benő dr. (586 ft 90 kr.). Steru Mór (583 ft 83 kr.). Johann Béla dr. (577 ft 20 kr.; orvos). A netalán szükséges pótlások esetére póttagokul a következők igazoltattak: Hesser Gerson, Bartók József, Loewy Lipót dr., Krausz Lajos, Vogl Janos, Ludwig Ferenc, Stein Mór, Kindl Ferenc, Simon Janos és Reif Karoly.

— (Vasuti személy-podgyász-dj fizetése a vonatvezetőnél.) Az oly pod-

gyászdarabok után, melyek megmerlegelését az utas nem követeli, az utafizetés — ép úgy, mint a mennyiségre történő ráfizetésnek — az utas közvetlen a vonatvezetőnél is teljesítheti és a fizetendő összegről egy b. rezát kap, mely a podgyászvevényt pótolja és a rendeltetési állomáson azzal kivalthatja podgyászat.

— **(A pénzügyi fogalmazók)** az előirt fogalmazói szakkvizsgálat czevutal, nem minül eddig, a különböző pénzügyigazgatóságoknál, hanem a legújabbban a pénzügyminiszter által kinevezett két bizottság előtt tartoznak letenni. E bizottság, a jelentkezők nagy számára való tekintettel, két részből áll. Az A) bizottságának elnöke Toepeik Alfied min. tanácsos, vizsgáló tagjai: Stuckheil József és Popovics Sándor dr. min. titkarok, jegyzője Schneider Szilárd; a B) bizottság elnöke Vörössi Sándor oszt. tanácsos, vizsgáló tagjai: Schreiber Viktor és Horváth Elemér min. titkarok, jegyzője Vass Tamás dr. A bizottság a szóbeli vizsgálatok időtartamát 2 órában állapította meg.

— **(A tokaji tűzkárosultak javára)** a tüzoltótestület parancsnokai által tartott estély kiadásairól, bevételeiről s tiszta jövedelmének kimutatásáról számadást kaptnok, mely a következő: K i a d a s o k: Krausz Sámán kereskedőnek zaslókérdés 1 ft 08 kr., Közi János kereskedőnek só, paprika, cezet és asztali olajért 2 ft 82 kr., egüdegyre balyez 1 ft, Véberuének kokardákért 7 ft 50 kr., Senolez Autalnak sórért 40 forint, Kollár Ferenc hentesnek sonkákért 12 ft 33 kr., Casino és Hatyu termek vilagításáért 32 ft 94 kr., Taizs József nyomdásznak nyomtatványokért 20 ft, Kremling Károly karpitosnak díszítésért 10 ft, Kallinger Istvánnak 8 füvært 8 ft, díszítéshez festék s egyéb aprókért 2 ft 50 kr., Keekés és Nikolics hordáróknak fluszarm. szállításáért 3 ft 60 kr., Kelemen Istvan hentesnek borjuhásért 2 ft 42 kr., Rebling József hentesnek b. ruhásért 6 ft 60 kr., Novák János hentesnek sonkákért és díszruhásért 23 ft 74 kr., Kozari Edünek díszítési munkalátokért s hozzá valóért 5 ft 53 kr., Jelinek József hentesnek borjuhásért 10 ft 56 kr., Keekés József hordárnak fahordásért 1 ft, hirdetmenyek kihordása és fölragasztásáért 2 ft, Faber Györgynek a Hatyu terem kétszerei tisztítása és fölügyeletért a tulajdonos kívánságához kepest, ki a termet tulajon engedte át, 5 ft, Tausz Emanuelnek szivarokért 27 ft 74 kr., Ölle Istvan ügyvédnek borért 16 ft 20 kr., Lütke L. czegnek pezsgóért 42 ft, Sipocz Istvan gyógyszerésznek szükvizert 5 ft, Spitzer ügykereskedőnek tanyerok és üvegek kötésünészéért 11 ft, Nowotarszki kertesznek díszít-sért 15 ft, Farkas-féle zenekarnak 20 ft, Jonas féle zenekarnak 10 ft, Kloss Lajosnak kabaszért 8 ft, 3 asszonynek mosogatásért 2 ft 40 kr., Niek Károly kereskedőnek sajtert 2 ft 40 kr., Piribauer sítónek kenyérért 8 ft, Ott Martonnak borért 20 ft 23 kr., Müllher Alajosnak sonkákért 7 ft 30 kr., összesen 388 ft 89 kr. Bevételek: T. Bedó Károly úr kavéházában elarusított 4 drb családjegy és 3 drb személyjegy 11 ft, Douszay Antal kereskedő úr föllíízetett 1 frót. T. Ribay Ferenc úr kavéházában eladatott 12 drb sz. j., 2 drb es. j. 16 ft, föllíízetések; Tek. Erössy József ügyvéd úr 3 ft, dr. Toldi Béia ügyvéd úr 4 ft, Haberyni Gusztáv úr 4 ft, Lammer Frigyes ügy. úr 2 ft, Ribay Ferenc úr 2 ft. T. Szalassi Alajos úr kavéházában eladatott 6 drb es. j., 4 drb sz. j. 16 ft, T. Szalasi Alajos úr ajándéka 5 ft. T. Schönher Mihály úr kavéházában eladatott 4 drb es. j., 5 drb sz. j. 13 ft, Tek. Buzagics Hugó földbírtokos úr föllíízetése 3 ft. T. Tausz Emanuel szivartúzdéjében eladatott 4 drb sz. j., 3 drb es. j. 10 ft, Grübaum G. úr föllíízetett 1 frót. T. Engel Lajos úr kereskedésében eladatott 49 drb sz. j., 13 drb es. j. 75 ft, föllíízetések: L. 2 ft, K. 1 ft, I. P. 2 ft, Seb. 2 ft, M. 1 ft. Vaszary Gyula tüzoltó főparancsnoknál befolyt: Nagyságos Zsinókó István kanonok úr 1 jegyért 10 ft, nagys. Szeifritz Istvan kanonok úr 1 jegyért 5 ft, nagys. dr. Szeredy József kanonok úr 1 jegyért 5 ft, tek. Fekete Mihály ügyv. úr 5 ft, tek. Mueczhardt Géza var. mérnök 3 ft, tek. dr. Nemes Vilmos ügyvéd úr 4 ft, tek. Erreth Antal 10 ft, tek. Erreth Katman 5 ft, tek.

Szuly János ügyv. úr 6 ft, ált. osztr. légszesztársulat tek. igazgatósága 7 ft, nagys. Mendlik Ágoston apát úr ajándéka 1 ft, nagys. Cseh Sauska Mária úrbölgy 5 ft, tek. dr. Czirer Elek orvos úr 1 ft, Hefner József nyug. tiszartó úr 2 ft, Ratkovics Ferenc úr 5 ft, Matrosch János úr 1 ft, Krausz Möriz úr 1 ft, dr. Schwarz Frigyes úr 1 ft, rendező jelvények és jegyekért 27 ft 50 kr. Este a pénztárnál befolyt: 106 drb sz. j. 106 ft, 26 drb es. j. 52 ft, föllíízetések: dr. Meudl Alajosné 6 nagy sága 5 ft, tek. Zsiga Károly gyógyszerész úr 8 ft, Erreth János ügyvéd úr 4 ft, Kozary Józse úr 1 ft, Wachauer Károly úr 1 ft, N. N. 2 ft, Eisner Dóczy úr 3 ft, Romeisz számitó úr 1 ft, ifj. Wészelky Ferenc úr 1 ft 26 kr., rendezői jelvényekből 1 ft 50 kr., terem megtelésért befolyt 6 ft 50 kr., eladott ételek, italok- és szivarokért 210 ft 64 kr., Rostás úr-tól jegyekért 8 ft, Dollinger és Domjan urak által elarusított jegyekért 4 ft, masnap eladott maradt sonkákért 1 ft 50 kr., összesen 724 ft 64 kr., azaz hétszáz huszonegy forint és 64 kr. Ebből levonva a kiadást és pedig 388 ft 89 kr, azaz háromszáz nyolcvannyolcz ft 89 kr, marad: 335 ft 75 kr., azaz háromszáz harminczöt forint hetvenöt krajczár. Kelt Pécsért, 1890. október 2-án Vaszary Gyula s. k., főparancsnok, Rnepprecht Nándor s. k., oszt. parancsnok, Strohmayer János s. k. oszt. par., Kozary Edü s. k., segédiszt, Dollinger Andras s. k., őparancsnok, Pinter Matyas s. k., Halász Károly s. k., őpar., dr. Niek Aljos s. k. A tiszta jövedelmet Vaszary Gyula főparancsnok a „Pécsi Takarékpénztár"-ban helyezte el gyűmölcsözögre és pedig azért, mert ugyane czéla me több helyről var előzetesen megígért adományokat s azokat ezzel együttesen küldi föl a belügyminiszteriumhoz. A rendezőség legközelebb hivatalosan is megköszöni mindazoknak áldozatkészéget, kik barmi szívességgel járultak az estély sikerének emeléséhez; mi pedig az emberszeretet genuisanak nevében mondunk köszönetet a közreműködőknek és a nagyközönségnek!

— **(Könyörödomány.)** Özv. Fábiané segélyezésére újabbán Gyulassy Gyula Kapuvárról (Sopronn.) küldött be szerkesztőségünkhez 5 frtot, mely összeget a segélyezendőnek kezéhez juttattuk.

Előfizetési felhívás.

Október hó elszejét ez év IV-ik negyede léptünk, mely alkalommal tisztelettel kérjék azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése esetleg lejárt, miszerint az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap küldésében nemakadás ne legyen.

Üres frázisokkal nem dicsérjük lapunkat, ismeri ezt a nagy közönség. Ennélfogva bizalommal fordulunk hozzá, kérvén hathatos támogatását és partfogását.

Lapunk — mely egyedüli hetenkint kétszer megjelenő helybeli magyar lap — előfizetési díja:

negyedévre 1 frt 50 kr.
egy hóra — 50 kr.

A nagyszámu vidéki hátralékosainkat pedig tisztelettel kérjük, hogy az előfizetési díjakat mihamarabb küldjék be, mert a lap fenntartása igen nagy pénzalózatba kerül.

Tisztelettel
a kiadóhivatal.

MŰVÉSZET, IRODALOM.

* **Uj férfikarok.** Beküldetett az „Apolló" kargyűjtemény V. évfolyam első idészakra eső férfikarok vezérkönyvének 18-ik ize és az egyes szolamoknak 33. és 34. ize a következő tartal-

lomal: 81. kar. Paesirta. Férfikar szoprán szólóval Mosonyi Mihálytól; 82. kar: Sárge levél 83. kar: Hej, csicsérgő madár . . . című népdalok Greizinger Ivántól; 84. kar: Bájós boldogság Thern Károlytól; 85. kar: Szerelm vándorai Lányi Ernőtől. Az „Apolló" szerkesztő kiadója Goll János, Bpest, VI. ker. Lázár utca 18. sz., a hóvá mindenemű póstai kltidemény czimzendő. Az „Apolló" előfizetési ára minden egyes évfolyamra, egy vezérkönyv és négy szoláma 2 frt 50 kr.

* **A pécsi „Szt. Pál társulat"** kiadása. A pécsi papnevelő intézet kebelében levő „Szt. Pál társulat" irodalmi kör elnökségétől a következő értesítés közlésére kértünk föl:

Van szerelésünk a nagyérdemű irodalom pártoló közönséget értesíteni, hogy a „Gyakorlati utmutatás a szülők számára gyermekeik keresztény nevelésére" című munka, melyet a nagynevű író, Franco Secondo utáni fordítottunk magyarrá s melyre már előfizetési fölhívás is küldöttük szét, a legközelebbi napokban megtognak jelenni. A mű mintegy 32 ivre terjed, ára 1 frt 20 kr. Növendék-papoknak 80 kr. Ajánljuk szerény munkáinkat a nagyérdemű közönség, különösen a lelkészkedő papsg és a tanterfiak becses figyelmébe. Megrendelések a pécsi nagyobb papnevelő intézet irodalmi iskolájához intézendők.

VEGYESEK.

Budapest térképe madártávlal-ból az Eggenberger-féle könyvkereskedés (Hoffman és Molnár) kiadásában megjelent. Rajzolta Benedikt J. Ez az első vállalkozás, fővarosunkat oly térképen tünteti föl, mely a személtet lehetőleg megközelítve, a főbb épületeket rajzokban is föltünteti. Ismeretesek az ily képeknek előnye a közönséges térképek fölött; a térkép olvasas nehézségei mind elesnek s a tájékozás mindenkép megkönnyebbül, a menyibben, mint a valóságban, a főépületeken történik az eligazodás. Egyebként is föl van szerelve minden segéd-eszközzel, úgy, hogy az idegen minden középület rendkívül gyorsan megtalálhat; külön színezésel vannak kiemelve a nyilvános (állami és városi) épületek, szállodák, főbb éttermek, fürdők stb. — hasznolókép színezett vonalzás jelöli a különböző közlekedési eszközöket, (lovasutat, villamos vasutat, gőzsiklót, helyi gőzhajókat s atelekeket, — vasutakat). Azonfölül magyarózó szöveg is van hozzá mellékelve, mely városrészenként a számokkal ellátott épületek s terek neveit ismereteti, bár a nevezetesebb épületek, utak és terek már a térképen is megvannak nevezve, ugy mint az összes utcák. Budapest tájékozó térképe kétféleképen kapható, ivért alakban, vagy könyvalakra és összehajtvá; — ára 1 frt. Postán bérmentve 1 frt 10 kr. a szöveg-melléklettel együtt.

CSARNOK.

A boszu.

— Beszély. Fordította Gaál Dénes. —
(Folyt. és vége.)

Némi gondolkozás után István ekként adta elő föltételeit:

— Te megengeded, hogy én veled haljak meg. Az az nem veled, hanem néhány peroczcel előbb. Lásd Róza, ha te megalsz, én rövid idő alatt elzúllenék és nem teljesíthetném

kivánságot. Ezt Heurik jobban fogja tudni véghez vinni, hogyha én vagyonilag őt biztosítom, hogy gyermekeidnek kivánságot szerint atyja lehessen. Én nekem nincs senkim a világon — csak egyedül te vagy és minthogy az ég nem engedte meg, hogy együtt élvezzük azon földi javakat, melyekkel én megáldottam, szolgáljanak gyermekeidnek boldogságára. Belátod ezt kedves jó Rozám?

— Igen, kedves Istvánom!

István fájdalom tekintetét vetett reá, és csendesen mondá:

— Eltálatom és értem azon kivánságot is, hogy Heuriknek ne legyen szabad gyermekeidnek mostoha anyját adni. Bizzál bennem, én ezt úgy fogom bereendezni. Van még más föltételeid is?

— Föltételem nincs kedves István, hanem csak egy kivánságom. Nem tudom azonban, szabad-e ezt kimondanom, hogy téged meg ne sértselek, amit hisz soha sem is akartam tenni, legkevésbé ezen órában.

— Közöld velem kivánságot, — mondá István, — én biztosítalak, hogy az által nem fogom megbántva érezni magamat.

— Kedves István, hogyha már veled kell meghalnom, azt akarom, hogy az ügy történéjék, hogy szegény Henrik zárja le örökre szememimet, és hogy neki egy utolsó csókot adhassak.

István gondolatokba merülve, végre nyomott hangon válaszolt:

— Azt a kivánságot is teljesíteni fogom; de azon egy föltétel alatt, hogyha én is ezen előnyben részesülök. Értesz engem Róza!

— Nem egészen.

— Én egy percczel előttem fogok meghalni. Te megfogsz engem csókolni, de úgy, mint te ezt akkor tetted, mikor még én nem vesztettem el szivedet és vonzalmadat; le fogod zárni szememimet, minek előtte ezek megtörténni fognak, ezután cselekedj meg Henrik neked ugyanezen kivánságot.

— De kedves István, ekkor mind ezt Henriknek előre tudnia kellene és ő teljes erejéből meggátolni igyekeznék a már elhatározott terveket?

— Tévtutra kell őt vezetni. Nekem ez nem sikerülne. Hauen neked!

— Hogy érted ezt?

— Holnap fog lenni egybekelések. Esküvő után azonnal ide fogsz jönni. Engem itt fogsz találni. Látod ezt a két csöví pistolyt? Te mint erdész leánya, tudsz bánni löfegyverrel. Az első golyó az én szívem számára van, a második a tiedre. Henrik kíséreljen az erdő széléig. Ő ismeri az utat, mely ide vezet.

— Folytasd, folytasd! — kiáltá Róza, mikor István lélegzetet véve elhallgatott.

— Ez szomoruan folytatá:

— Neked azt kell Henriknek mondanod, hogy te az én legbensőbb óhajomra tanuk nélkül akar-z velem beszélni. Az erdő szélén várva reád, csak az első lövés halatára fogna megjelenni. Én jól fogom eltálatni magamat és néhány percz elegendő lesz arra, hogy utolsó óhajomat teljesítsed. Ezután te is szíven lövöd magadat, valamint, hogy teszem én — és Henrik bizonyosan előbb melletted lesz, minckelőtte ki-leheled lelkedet, mely az övé. Bele egyezzel ebbe Róza?

— Igen!

Cseborzag erdő borított ormait az Elbe folyó partján terül el egy termékeny, jobbára németek által lakott völgy, oly kedves, oly vonzó, hogy azt megismerni ellenállhatatlannak tűnik föl. Magam is úgy éreztem azt.

Dél felé hajlott az idő, a mikor én a tövében eltérülő falucskába érkeztem.

Épp aratás ideje volt, a kis falu kihaltan látszott, mert néhány öreg asszonyt leszámitva, kik a házi teendőkkel voltak elfoglalva, élő lényt nem lehetett az utcán látni. A falu apraja vagy az iskolában vagy pedig a mezőn volt elfoglalva.

Azért megvoltam lepette, hogy a kis falusi templom ajtaját nyitva találtam, minthogy nem bírtam megérteni azt, hogy ezen órában kinek a számára tartatik az isten tisztelet, minthogy a hallgatóság egészen hiányzott.

Mindjárt beléptemkor egy fiatal ember megszólított, kinek külseje az erdész ismertette meg velem, ki következéssel szólott:

— Jó uram! lesz talán ön oly jó, hogy eskülvénknél mint tanu jelen lesz, minthogy az egyház szolgán kívül senkit sem lehet találni a község tanítója is, noha a megjelenését megígérte volt, a mezőre ment s a gyermeknek fölügyeletét a nejeire bízta.

— Igen szívesen, — mondám én azonnal, tekintetemet futólag a menyasszonyra vetém, ki az oltár előtt térdelgett, és halvány szomorú arcát csak akkor emelé föl, a mikor a lelkes, ki ezalatt értesítve lett, hogy egy második tanu is találtatott, a szekrestyéből kilépett, elkészülve a szent cselekménynek végrehajtására.

A menyasszonynak nem volt koszoru a fején, nem is volt ünnepiesen öltözve, azért úgy tűnt föl az egész, mintha a szertartás titkos és rögtönzött volna.

Ezen föltevésnek azonban ellentmondott az, hogy a lelkes a szertartást a törvények értelmében végezte.

Magam is, ki ezen különös szertartáson az egyedüli vendég és tanu voltam, a nap későbbi órájában kaptam fölvilágosítást.

Amint a kis szentélybe álltam, hogy nevetem mint tanu beírjam, nem vártam azt, hogy a történet végének, amint ezt itt leírtam volt, szintén szemtanuja legyek.

— Az új pár, a mikor mellettök a kis falu utcáján meutem, egy szót sem váltott. A menyasszony vontatott léptekkel ment azon házikó felé, a melyben lakott és többször meg kellett állnia, hogy lélekzetet vegyen. Én férjével az ajtóban állva maradtam. Mindketten hallottuk, daczára hogy az ajtó zárva volt, mily keservesen zokogott.

Ezután kilépett a fiatal asszony és egész szenvedélyvel férje nyakába borult s csak e néhány szót rebegé:

— Ugy lesz, mint azt már megbeszéltük, kísérek engem bizonyos távolba!

Én a férj oldalánál maradtam, mivel az erdő felé mentem; az utunk részben meye-désekben, részben pedig szikla tetőkön vezetett, melynek ormairól az égtől áldott Elbe völgyét áttekinteni lehetett. A fiatal erdész elbeszélte szerelmének történetét, nem hallgatta el előbbi viszonyát Róza-ak Istvánval, a kivel még csak tegnap is a legbensőbb barátságban volt.

Mindezek után tudtomra adta azt is, hogy István neki egy lepecsételt iratot kézbesített, melyet csak az ő és Róza-ak jelenlétében lesz szabad fölnyitania. Henrik tudta azt is, hogy István itt az erdőben van és hogy Róza szintén vele van; kívánsai volt az irat tartalmára, melyet kevés idő múlva lett alkalma megismerni.

István nem gondolta azt, hogy a megbeszélte cselekménynek még egy idegen tanuja is legyen.

Henrik a hegy tetején maradt, a melyről egy meredek ösvény vezetett le a völgybe. Óvatos léptekkel haladt le, és egy bokrokkal borított szikla oldalánál rejté el magát, ahol Rozát, egy öregebb férfiú társaságában, ki előtte térdelt, ismerté föl.

Hogy mit beszéltek, azt nem érthette meg, de arcaik vonásai nem árulták el semminemű ellenséges indulatot. A férfiú a nő kezét szorosán az évében tartotta, egyszerre azonban eleresztette, oldalzébe nyult, a honnét egy löfegyvert vett elő, a kakast fölhúzva s a fegyvert szívének fordította, a lövés megtörtént, a férfiú feje visszahanyatlott — Róza bal kezével átkarolta, ajkát ajkára illesztve, lezarta a már megtörtött szemeket.

Azután a pistolyt maga ellen fordítá, saját szívének irányozta, a lövés szintén megtörtént, azonban Róza térdeplő állásban maradt. — A pistolyt balcsöve — v a k o n v o l t m e g t ö l t v e .

Egy percczel később Henrik Róza oldalánál volt.

Én is ott termettem, nem tudva azt, hogy mi történhetett.

Róza ájulásából hamar magához jött és egy negyed órával később, a meghalt kivánsága szerint az irat fölnyitattott, tudva lön, hogy István végakarata szerint fele részben Róza, fele részben gyermeke lön ennek örököse.

Saját szájaból tudtam meg azonban este az egész történetét, a mi közte és István között történt volt és mindnyájan megegyeztünk abban, hogy István nemesen cselekedett.

De Rozának is azon tudattal kellett lőnie, hogy neki ezen férfiúval meghalni kell, a kivel élnie nem lehetett és élnie szabad nem volt.

Ez volt a férfiú nemes boszúja.

KÖZGAZDASÁG.

A bor apadásása és utánpótlása.

Ha egy hordót szinig megtöltünk borral, alig telik bele pár nap és a hordó már nem lesz egészen teli. A bor ezen fogyásának többféle oka van. Fialat bor, melyet épen csak a pincebe hozunk, rendesen nagyobb hőfoku, mint a milyen hőfok a pinceben van, azért összehuzódik s ezen térfogatcsökkenés elég nagy, hogy nagy hordóal szemelatomást apaszsa a bor tömeget. Ha kiszáritott hordót töltünk meg borral, akkor a bor belenyomul a hordó fatömegébe és ez szintén okozza a bor fogyását, a mi azonban csak addig tart, míg a hordó fala tele szivódott.

Ezen két ok azonban csak csekélyebb mérvben okozza a bor fogyását, sokkal észrevehetőbben és állandóan apaszítja a bort a párolgás.

A borral telt hordó falában számtalan párányi likacs, pórus van, melyekbe a levegő belenyomul és bizonyos mennyiségben a borral érintkezik. A bor fölveszi a levegő élelyét és annak helyébe bizonyos mennyiségű szén-savat ad át a levegőnek. Ezen szén-savval azonban állandóan vízgőz, szesz és a bor illatos anyagainak egyrésze is elszáll. Ezen illatos anyagok elszállása okozza a borpince jellemző szagát.

A bornak ekkép létesülő fogyásának nagysága megint többféle körülményektől függ. A bor fogyása annál nagyobb, minél kisebbek a hordók, minél dúsabb a bor szesz-tartalmában és végre még az időjárástól is függ a bor apadásása.

A folyadék ugyanis annál könnyebben párolog, minél magasabb a hőfok, minél nagyobb a párolgó föllete, minél alacsonyabb a forr-pontja és minél kisebb a légnymás. Szeszben gazdagabb bor alacsonyabb hőfoknál forr, mint szeszben szegény bor, azért előbbi könnyebben párolog, mint utóbbi.

Az időjárás behatása a bor apadására akkép magyarázható meg, hogy állandó széd időben és nagy légnymásnál a levegő pára-tartalma csekély, azért nagyobb a párolgás és a bor is jobban fog, mint esős időben, a mikor a párolgás a páratelt levegőben csekélyebb.

Végre még a hordó kora és kezelése is befolyásolja a bor fogyását. A régi hordó falában származó oldhatatlan anyagokkal jobban megtelít, kivált a vörös bort tartalmazó hordó falában,

mint az új hordó. Ugyanezen oknál fogva bor-kövel bekéregzett hordóban nagyon csekély a bor fogyása.

Mivel annyiféle körülmény befolyásolja a bor apadását, nem is lehet általánosságban pontosan meghatározni, hogy mennyi bor szükséges az utánpótláshoz? Azt inkább minden egyes esetben gyakorlatból kell megállapítani. Ezuttal csak nagy átlagban közepes hőmérsékűt pin-czére, nem nagyon nagy szesztartalommal bíró borra és nem tiszta apró hordóra vonatkozó adatot közlünk: Igen nagy hordókban a bor fogyása egy év alatt nem lehet több, mint az összes mennyiség egy százaléka; kisebb hordókban lehet 2-5%, e számok tölgyfából készült hordókra vonatkoznak. Likacsosabb fából (vörös fenyő vagy szederfából stb.) készült hordókban a fogyás sokkal nagyobb és azért az árban eszközölt megtakarítás koránt sincs arányban a veszteséggel.

(Allg. Wein-Zeitung.)

Gabona-árjegyzék

Pécs sz. kir. városában 1890. évi szeptember hó 22-én tartott het-eszeri.

Az árak métermázánként számítatnak.

Búza	ősz	—	—	—	—
	tavaszi	—	—	—	—
Közszere	ősz	7	—	6	90
	új	—	—	—	—
Rozs	ősz	—	—	—	—
	új	6	—	10	—
Árpa	ősz	—	—	—	—
	tavaszi	6	—	70	6
Zab	ősz	—	—	—	—
	tavaszi	6	—	20	6
Bukköny	ősz	—	—	—	—
	új	—	—	—	—
Képeze	ősz	—	—	—	—
	új	—	—	—	—
Kukoricza	ősz	—	—	—	—
	új	5	—	20	5
Széna	ősz	—	—	—	—
	új	2	—	40	2
Szalma	ősz	—	—	—	—
	új	1	—	90	1

Kinalat: erős (mintegy 700 gabonaköcsi volt a piacon.)

NYILT-TÉR.†)

Fogorvosi műterem.

Morgenstern Gyula János, ezeltől aradi, most pécsi fogorvos

fogművészeti műterme megnyilt

Pécsen a Széchenyi-téren a „Barzáz” épület I. emeletén

a hál a nevezett fogorvos a foggyógyítása s a fogtechnika minden ágában, mint specialista, a n. é. közönség rendelkezésére áll.

*) Ezen rovattal alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Laptulajdonos: NAGY FERENCZ Felelős szerkesztő: HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

Minden éh-ágytársadalmában és díszárú-üzletben.

A legjobb szivarka-papír a valódi
LE HOUBLON
FRANCOIS GYÁRTÁNY
CRAWLEY DE HENRY-TŐL
PARISBAN
1869-iki PÁRISI VILÁGKIÁLLÍTÁS EZÖST-ÉREM
Főraktár: KANITZ OTTÓ és társai BÉCSBEN.

ZELESNY KÁROLY

Ő cs. és kir. Fensége József főherceg udvari fényképésze.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek ezzel tiszteletteljesen tudomására hozni, hogy Pécsen, a Király-utczában, a dr. Schwarcz-féle ház kertjében a látogatók kényelmére a legfokozottabb igényeknek is megfelelő

m á s o d i k

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERMET

nyitottam.

Az újabb kori fényképészeti vívmányok figyelembe vételével épített s épp oly díszesen berendezett műteremben a felvételek tetszésszerű nagyságban a délelőtti és délutáni órákban eszközöltenek s a képek kifogástalan kidolgozásáért és kiállításáért — lehetőleg olcsó árak mellett — kezeskedik alulit.

A műteremnek két utczárol van bejárója és pedig a Király-utczárol (dr. Schwarcz-féle ház) 14. szám és az Ópósta-utczárol 17. sz. alatt.

Felvételek — még borus időben is — nemcsak hétköznapokon, hanem vasár- és ünnepnapokon is eszközöltenek, mindenkor d. e. 8 órától esti 6 óráig. — Péntek napon délután azonban — a vasárnapi munkaszünet helyett — a műterem zárva van.

Számos pártfogásért és látogatásért eszedzik

ZELESNY KÁROLY,
udvari fényképész.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy mitunt az egerághi templom dísz festésével elkészültem és ott, egy mind a bakóczai, kakasdi, hirdi és szegárdi, valamint a pécsi budai-külvárosi plébánia-templom stb. dísz-festésével is a legnagyobb elismerésben részesültem: valamint a

czég és szobafestés

terén is ugyan azon érdemeket szerevez, jó színérdekem és munkám tiszta kivitele és tartósága által e czézből üzletemet úgy rendeztem be, hogy e téren bármilyen hasonló üzlettel előnyösen versenyehetek annál is inkább, minthogy a legelső bécsi, berlini, stuttgarti és párisi tanárok által készített szobaplafond és fali mintáit francia és német stílusban nagy választékban beszereztem, mely által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a leggyesze-rőbb szobafestéstől a legújesebb munkáig minden igényeknek megfelelehetek.

Templom festéseket, mint eddig is elvállaltok.

A n. t. közönség becses pártfogását kérve, melyet kiérdemelni mindenkor főtörekvésem leend, maradok mély tisztelettel

Vadász Béla,
dísz-festő.

Pécsen, József-utca 5. sz.

Uj találmányok

szabadalmaztatnak minden államban

Benedek Lajos és Társai

szabadalmi irodája által
Budapesten,

Muzeum-körut 10. szám.

A nagym. Ministerium által

a föltalálók bizalmába ajánlva.

Evéntek 500-nál több szabadalmat eszközöl ki.

A koronaeépület

vendéglő és bolthelyiségeit

egyben vagy elosztva kiadom.

Ifj. Rézbányay János.

A legelőször, legjobb és kipróbált
Barthelmek eredeti carbolineumával
baránra való beszórolása által tartósan megvédet-nek a kerítések, fészerek, rakfákak, kocsik, gaz-d sági eszközök, padlók stb. rothadás, gomba, korhadás és férgek ellen.
1 ko. elegendő 6 m. méterre. Ut.ítási in-gylen. Föld mulhatatlan minőségű jótállítás.
**5 ko. próbaküldemény 1 frt 50 kr.,
100 ko. 16 frt Bécsben**
Michael Barthel & Comp.
Bécsben X., Kepler-gasse 20.
(Alapt. 1781.)

3975. sz.
tk. 1890 sz.

Árverési hirdetmény.

A dárдай kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Keő község végrehajthatónak Erdői Erze örököse Kaszap Mária nagy-körösi lakos végrehajtást szenvedő elleni 146 frt 46 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a dárдай kir. jbiróság területén levő Keő községben fekvő a keői 419 sz. tjkvben felvett 1088. szsz. tekvőségre az árverést 304 frtban ezeannel megallapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1890. évi október hó 31 ik napján d. e. 10 órakor Keő községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megallapított kikiáltási aron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 30 forint 40 krt kespénzben, avagy az 1881: LX. t. czikk 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály szerű elismerévynt atszolgaltatni.

Kelt Dárдай a kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1890. évi augusztus hó 26 ik napján.

Fekete Gyula,
kir. aljbíró.

A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar napilap.

X-ik évfolyam.

A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és laptulajdonosok:

Csukási József és Rákosi Jenő.

A „Budapesti Hirlap”-nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét, minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelszóval: **magyarság!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap” érte el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak.

A „Budapesti Hirlap” **politikai cikkeinek** iránya, mint eddig, ugy ezentul is mindenkor nemzeti és a pártérdekektől független. **Politikai hírei** széleskörű összekötetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkeztik. Magyarország politikai és közléte felől távirati értesülésekkel látnak el a rendes levelezők, minökkel minden városban, sőt nagyobb községekben is bír a lap. „Budapesti Hirlap” **távirati tudósításai manap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobbn szervezett hírszolgálatával.** A „Budapesti Hirlap” **Tárcairovata** a lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. **A napirovatokat** kitűnő szurnalisták szerkeztik s e helyi értesítés ismert legügyesebb tudósítókra van bízva. **Rendőrségi és törvényszéki rovatai** külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap” helyet foglalhat **minden család asztalán.** **A közgazdasági rovatban** a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. **A regénycsarnokban** csak kiváló írók legújabb műveit közli.

Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetések buldokról legcélszerűbben postatuláhványal eszközölhetők következő cím alatt: **A., Budapesti Hirlap” kiadóhivatalának IV. kerület, Kalap-utca 16. szám.**

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

kapható AIT és Böhm kereskedésében Pécsen.

SZABADALMAT

uj találmányokra

eszközöl bármily államban, továbbá elvállalja azok fenntartását, védelmét és értékesítését.

RÉTHY JÁNOS

nemzetközi mérnöki- és szabadalmi irodája
Budapest, Erzsébetkörut 14.

Ugyanott védjegyek belajstro-moztatnak.

1348 8.

tkv. 1890.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. trvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bora Kis István végrehajtatónak Bora Kis József végrehajtat szenedvő elleni 37 frt 35 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsvárad kir. jbiróság területén levő Berkesd község határában fekvő a berkesdi 875. sz. tjkönyvben felvett 372. hszsz. 68. sorszámú házra az 1881. évi 60. t. cz. 156. §. d pontja alapján egészben 160 frt kikialtási árban, a berkesdi 874. sz. tjkvben felvett 1¹/₂ sz. telekre 592 frt + 3657 b) hszsz. részletre 8 frt + 4223 a) hszsz. részletre 2 frt X 4251. b) hszsz. részletre 20 frt, + 4235. hszsz. részletre 32 frt. + 2276. b) hszsz. szölőre 308 forint kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi december hó 1-ső napján d. e. 9. óraker Berkesd község házában megtartandó nyilvános árverésben a megallapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10¹/₂ -át vagyis 16 forint, 59 frt 20 kr., 80 kr., 20 kr., 2 frtot, 3 frt 20 kr. és 30 frt 80 krt készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikialdott kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi szeptember hó 9-ik napján.

Bogyay Pongrácz.
kir. törvényszéki bíró.

Pályázat segédtanítói állásra.

A villányi községi iskola iskolaszéke pályázatot hirdet az ujonnan szervezett s október hó 14-éig betöltendő

harmadik tanítói állásra.

A harmadik tanító járandósága: Évi fizetése háromszáz forint, havi részletekben előre fizetve. Lakása egy szoba s fűtőanyagul kap egy öl keményfát. Pályázók kelölően felszerelt folyamodványukat október hó 13-ikéig az iskolaszéki elnöknek, Szücs Antal plébánosnak küldjék be. — A tanítási nyelv: német-magyar.

Villány, 1890. szept. 30.

Szücs Antal.

plébános, iskolaszéki elnök.

A cs. és kir. kiz. szab.

Herzog Sándor gyárai, Bécs, I., Graben, Bräunerstrasse 6.

szállítanak elismert legjobb minőségű

Mosógépeket,

(Strakosch és Poncr szabadalmazott)

facsarógépeket,
ruha-mángolókat,

vasalógépeket
sat.

Gsatorna-zárákat,

önmozgásu,
legjobb védelem
áradás ellen,
patkányokellen,
csatorna-büz ellen.

Meidinger-kályhakat

egyszerű és díszes kialakításban.

szabályozható
töltő-kályhakat,
Caloriférest,
központi fűtéseket,
szellőztető készülékeket.

Eladás jótállás mellett. — Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Mindennemü vizi betegség

és annak utóhaji ellen ugymint: sárgaság, bél- és hólyag-katarus, lélegzési nehézség, májbat stb. ellen legjobb gyógyszer a birneves

Hydropsin

(orvosok által ajánlva)

Grobstein Sée-gyógyszertárában

Gmunden-gyógyfürdőben,
Felső Ausztriában

egy palacknak ára használati utasítással együtt 1 frt, csomagolva 1 frt 20 kr.